

Vedtaksdato
8. mars 2022

Vår referanse
2021/244

Saksbehandler
Maria Schilvold

VEDTAK NR 16/22 I TVISTELØSNINGSNEMNDA

Tvisteløsningsnemnda avholdt møte onsdag 2. mars 2022.

Ved behandlingen av saken var Tvisteløsningsnemnda sammensatt slik:

Faste medlemmer

Anne Marie Due, leder
Silje Hassellund Solberg, LO
Silje Stadheim Almestrand, NHO

Saken gjelder

Søknad om unntak fra reglene om ansattes rett til representasjon i styrende organer, jf. representasjonsforskriften § 46

Selskap

Fretex AS

Det ble truffet slikt vedtak:

Saksforhold

I brev datert 10. desember 2021 fremsatte Fretex Norge AS v/Konsernsjef Trond Ivar Vestre søknad om å endre valgkretsene for valg av de ansattes representanter til styret i Fretex Norge AS (konsernstyret) fastsatt av Bedriftsdemokratinemnda i vedtak BDN 17/3811, søknad om unntak fra plikten til å opprette bedriftsforsamling i de selskapene i konsernet som etter omorganisering vil ha flere enn 200 ansatte og søknad om ettergodkjennelse av valg.

Fretex Norge AS er morselskap i Fretex Norge-gruppen. I tillegg til morselskapet består Fretex Norge-gruppen av datterselskapene Fretex Jobb og Oppfølging AS, Fretex Pluss AS og Fretex Miljø AS. Fretex Norge AS har siden vedtak fra Bedriftsdemokratinemnda i 2007 hatt konsernordning, hvor de ansatte i Fretex Norge AS og datterselskaper av dette har stemmerett og er valgbare ved valg til styret i Fretex Norge AS, jf. vedtak BDN 06/27. Siden Bedriftsdemokratinemndas vedtak BDN 17/3811 fra 2017 har valget av ansattrepresentantene til styret i Fretex Norge AS vært gjennomført i følgende to valgkretser:

- Fretex Jobb og Oppfølging AS og Fretex Pluss AS som velger ett styremedlem
- Fretex Miljø AS og Fretex Norge AS som velger to styremedlemmer

I det samme vedtaket ble Fretex Jobb og Oppfølging AS og Fretex Miljø AS, som begge hadde over 200 ansatte på det tidspunktet, fritatt fra plikten til å ha bedriftsforsamling.

Fra 1. januar 2022 ble Fretex Norge-gruppen omorganisert. Før omorganiseringen hadde selskapene følgende antall ansatte:

- Fretex Norge AS: 19 ansatte
- Fretex Jobb og Oppfølging AS: 352 ansatte
- Fretex Pluss AS: 17 ansatte
- Fretex Miljø AS: 300 ansatte

Etter omorganiseringen består konsernet av de samme selskapene som tidligere, men med en annen fordeling av ansatte. I tillegg har Fretex Norge AS skiftet navn til Fretex AS. Selskapene har etter omorganiseringen følgende antall ansatte:

- Fretex AS: 20 ansatte
- Fretex Jobb og Oppfølging AS: 129 ansatte
- Fretex Pluss AS: 223 ansatte
- Fretex Miljø AS: 289 ansatte

På grunn av omorganiseringen ønsker Fretex AS å endre valgkretsene for valg av de ansattes representanter til styret i Fretex AS fra nevnte to til følgende tre valgkretser, som hver skal velge ett styremedlem:

- Fretex Jobb og Oppfølging AS
- Fretex Pluss AS
- Fretex Miljø AS

Fretex AS ønsker at de ansatte i morselskapet skal inngå i den valgkretsen som til enhver tid har færrest ansatte, p.t. Fretex Jobb og Oppfølging AS. Bakgrunnen for ønsket om endringen av valgkretser er at Fretex AS mener en ordning med tre valgkretser vil representere de ansatte fra ulike deler av konsernet på en bedre måte etter omorganiseringen enn den eksisterende ordningen med to valgkretser.

Fretex AS har opplyst at valg av nye ansatterepresentanter til konsernstyret ble gjennomført i de tre omsøkte valgkretsene den 20. januar 2022. Fretex AS har derfor også søkt om at Tvisteløsningsnemnda ettergodkjenner dette valget.

Som følge av omorganiseringen vil Fretex Pluss AS få flere enn 200 ansatte. Fretex Miljø AS vil også fortsatt ha over 200 ansatte. Selskapene har derfor i utgangspunktet plikt til å opprette bedriftsforsamling etter aksjeloven § 6-35 første ledd. Fretex Miljø AS er imidlertid fritatt fra plikten til å ha bedriftsforsamling etter Bedriftsdemokratinemndas vedtak 17/3811, og Fretex AS har i samsvar med representasjonsforskriften § 46 første ledd også søkt om et slikt unntak for Fretex Pluss AS.

Fretex AS viser i den forbindelse til at Fretex Pluss AS ikke har stor nok organisasjonsgrad til at det kan inngås en avtale om at selskapet ikke skal ha bedriftsforsamling etter aksjeloven § 6-35 annet ledd, men at alle de lokale fagforeningene og konsernutvalget støtter søknaden. Videre viser Fretex AS til at det i Fretex Norge-gruppen er gjennomført en anonym undersøkelse blant de ansatte med avstemning for eller imot bedriftsforsamling, hvor 54 av de 223 ansatte i Fretex Pluss AS fra 1. januar 2022, tilsvarende 24 prosent, responderte. Undersøkelsen viste at 89 prosent av dem som responderte ønsket unntak fra bedriftsforsamling. Fretex AS viser dessuten til at de ansatte som blir overført til Fretex Pluss AS allerede er omfattet av en ordning uten bedriftsforsamling, da disse tidligere har vært ansatt i Fretex Jobb og Oppfølging AS, som er fritatt fra plikten til å ha bedriftsforsamling etter vedtak 17/3811 fra Bedriftsdemokratinemnda.

Tvisteløsningsnemndas merknader

Tvisteløsningsnemnda har, i henhold til representasjonsforskriften § 45, kompetanse til å behandle søknad om unntak fra reglene om ansattes rett til representasjon i styrende organer, søknad om å etablere felles representasjonsordninger og klager på valg. Forskrift 16. desember 2005 nr. 1569 om tvisteløsningsnemnd etter arbeidsmiljøloven gjelder. Etter forskriftens § 2 første ledd settes nemnda med leder og to faste medlemmer.

Nemnda vil først ta stilling til søknaden om endring av valgkretser ved valg av ansatterepresentanter til styret i Fretex AS.

I henhold til vedtak 17/3811 fra Bedriftsdemokratinemnda fra 2017 skal valget av ansatterepresentanter til styret i Fretex Norge AS gjennomføres i følgende to valgkretser:

- Fretex Jobb og Oppfølging AS og Fretex Pluss AS som velger ett styremedlem
- Fretex Miljø AS og Fretex Norge AS som velger to styremedlemmer

Godkjenningen av valgkretsene gjelder ifølge vedtakets punkt VII «inntil videre».

Det følger av representasjonsforskriften § 46 første ledd at Tvisteløsningsnemnda helt eller delvis kan gi unntak fra reglene i aksjeloven eller allmennaksjeloven om ansattes rett til representasjon i styrende organer, eller reglene i representasjonsforskriften dersom disse reglene «vil medføre vesentlige ulemper eller er uhensiktsmessig for gjennomføringen av de ansattes rett til representasjon». Videre følger det av § 46 femte ledd at Tvisteløsningsnemnda til enhver tid kan oppheve eller endre vedtak fattet etter § 46 første ledd dersom eventuelle vilkår ikke oppfylles eller forholdene endrer seg. Dette gjelder også vedtak fattet av Bedriftsdemokratinemnda, da Tvisteløsningsnemnda med virkning fra 1. januar 2018 overtok Bedriftsdemokratinemndas kompetanse til blant annet å behandle søknader om unntak fra reglene om ansattes rett til representasjon i styrende organer, jf. representasjonsforskriften §§ 53 og 45.

Tvisteløsningsnemnda har kommet til at søknaden om å endre valgkretser ved valg av ansattrepresentanter til styret i Fretex AS godkjennes, da forholdene som lå til grunn for Bedriftsdemokratinemndas godkjenning av de to eksisterende valgkretsene har endret seg. Nemnda viser til at det etter omorganiseringen vil være langt flere ansatte i Fretex Pluss AS, og mener derfor at en inndeling i de tre omsøkte valgkretsene vil sørge for at ansatte fra de ulike delene av konsernet blir representert i konsernstyret på en bedre måte enn ved to valgkretser. Nemnda viser til at selskapet etter representasjonsforskriften § 17 første ledd kan deles inn i like mange valgkretser som det skal velges styremedlemmer og observatører. Det er derfor i samsvar med forskriften at konsernet deles inn i tre valgkretser som hver velger ett styremedlem til konsernstyret.

Det kommer frem av opplysningene i saken at Fretex AS gjennomførte valg av ansattrepresentanter til styret i Fretex AS i henhold til de omsøkte valgkretser den 20. januar 2022. Fretex AS har derfor søkt om at valget ettergodkjennes. Nemnda bemerker at dette ikke er i henhold til representasjonsforskriften § 46 tredje ledd, som fastslår at der det er søkt om unntak etter første ledd, skal valg av de ansattes representanter utsettes til vedtak er fattet, med mindre nemnda bestemmer noe annet. Nemnda finner likevel at det er hensiktsmessig å ettergodkjenne valget, ettersom søknaden om endring av valgkretser innvilges.

Nemnda går så over til Fretex AS sin søknad om unntak fra plikten til å opprette bedriftsforsamling i de selskapene i konsernet som etter omorganiseringen vil ha flere enn 200 ansatte. Dette vil være Fretex Miljø AS og Fretex Pluss AS. Fretex Miljø AS er imidlertid allerede fritatt fra plikten til å ha bedriftsforsamling etter Bedriftsdemokratinemndas vedtak 17/3811. Nemnda vil derfor vurdere om Fretex Pluss AS også skal gis slikt unntak.

Som nevnt, kan nemnda gi helt eller delvis unntak fra reglene i representasjonsregelverket dersom disse reglene «vil medføre vesentlige ulemper» eller «er uhensiktsmessig for gjennomføringen av de ansattes rett til representasjon», jf. representasjonsforskriften § 46 første ledd. Fretex AS har ikke begrunnet overfor nemnda hvorfor det søkes om unntak fra

plikten til å opprette bedriftsforsamling. Det fremgår imidlertid av protokoll fra møte i konsernutvalget 22. oktober 2021 at ledelsen «den gang og nå» anbefaler at bedriftsforsamling erstattes av økt styrerepresentasjon fra ansatte. Videre heter det i bedriftsdemokratinemndas vedtak 17/3811 fra 2017 at «ledelsen og de lokale fagforeningene er enige om at det gir et bedre bedriftsdemokrati for de ansatte med økt styrerepresentasjon enn ved bedriftsforsamling». Nemnda legger derfor til grunn at søknaden er begrunnet med at Fretex AS mener det vil gi et bedre bedriftsdemokrati å få et ekstra styremedlem i styret fremfor å ha bedriftsforsamling, og at opprettelse av bedriftsforsamling dermed vil være uhensiktsmessig for gjennomføringen av de ansattes rett til representasjon.

Nemnda har kommet til at søknaden om unntak fra plikten etter aksjeloven § 6-35 første ledd til å opprette bedriftsforsamling innvilges. Nemnda har i vurderingen lagt vekt på at de lokale fagforeningene som representerer 19 prosent av de ansatte støtter søknaden, i tillegg til at det er et klart flertall på 89 prosent av de ansatte som responderte på undersøkelsen som ønsker et ekstra styremedlem i styret fremfor bedriftsforsamling. Dette viser en klar tendens blant de ansatte som har engasjert seg i spørsmålet i retning av å prioritere utvidet styrerepresentasjon fremfor bedriftsforsamling. Videre har nemnda lagt vekt på at de ansatte som ved omorganiseringen har blitt overført fra Fretex Jobb og Oppfølging AS til Fretex Pluss AS allerede var omfattet av en ordning med unntak fra bedriftsforsamling, og at dette ser ut til å ha fungert tilfredsstillende. Nemnda viser i den forbindelse til at det er ikke noen som har søkt om å avvikle den ordningen som gjaldt for Fretex Jobb og Oppfølging AS, jf. representasjonsforskriften § 47 annet ledd. Vurderingen er i samsvar med nemndas vedtak 138/20 og 164/20.

Twisteløsningsnemnda tar for ordens skyld også med i konklusjonen punkt I fra Bedriftsdemokratinemndas vedtak 17/3811 fra 2017 om at de ansatte i Fretex Norge AS (nå Fretex AS) og datterselskaper av dette har stemmerett og er valgbare ved valg til styret i Fretex Norge AS (nå Fretex AS). Twisteløsningsnemndas vedtak gjelder punktene 2. – 8.

Konklusjon

I samsvar med aksjeloven §§ 6-4, 6-5 og 6-35, jf. representasjonsforskriften §§ 17 og 46, godkjenner nemnda følgende konsern- og valgordning for Fretex AS:

1. De ansatte i Fretex AS og datterselskaper av dette har stemmerett og er valgbare ved valg til styret i Fretex AS.
2. Valget av ansatterepresentanter skal gjennomføres i tre valgkretser, som hver velger ett styremedlem:
 - Fretex Jobb og Oppfølging AS
 - Fretex Pluss AS
 - Fretex Miljø AS
3. De ansatte i Fretex AS skal inngå i den valgkretsen som til enhver tid har færrest ansatte.

4. Valget av de ansattes representanter til styret i Fretex AS som ble gjennomført i henhold til punkt 1-3 den 20. januar 2022 godkjennes.
5. Etablerer eller overtar Fretex AS nye selskaper forutsettes de ansatte i disse å bli innlemmet i den felles representasjonsordningen.
6. Fretex Miljø AS og Fretex Pluss AS fritas fra plikten til å ha bedriftsforsamling.
7. For øvrig gjelder aksjelovens regler om de ansattes rett til representasjon i styrende organer og representasjonsforskriftens regler for gjennomføring av valg.
8. Godkjenningen gjelder inntil videre.

Tvisteløsningsnemnda

Anne Marie Due
Leder

8. mars 2022

Til orientering:

Nemndas vedtak gjelder for ubestemt tid med mindre nemnda bestemmer noe annet, jf. representasjonsforskriften § 46 siste ledd og § 49 siste ledd.

Tvisteløsningsnemndas vedtak kan ikke påklages, jf. forskrift om tvisteløsningsnemnd etter arbeidsmiljøloven § 6.